

Posudek na bakalářskou práci Josefa Havlíka

Kolaborace v Belgii za druhé světové války

Josef Havlík ve své bakalářské práci zkoumá vývoj katolicky orientovaného valonského extremistického politického uskupení Rex od jeho vzniku na počátku 30. let až do konce 2. světové války. Sleduje tak přerod tohoto hnutí z „umírněně“ protidemokratického až po politické uskupení vyznávající nacionální socialismus a volající na konci 2. světové války po co největším vlivu SS. Hlavní pozornost přitom autor věnuje působení vůdce Rexu Léona Degrella a vrtkavému vývoji jeho politických myšlenek a preferencí.

Autor čerpal z britské a francouzsky psané odborné literatury, přičemž asi nejvýznamnějším vodítkem mu byla monografie Martina Conwaye – známého historika přednášejícího na Oxfordské univerzitě a autora i editora řady důležitých publikací sledujících a komparujících vnitřní vývoj okupovaných teritorií za 2. světové války – *Collaboration in Belgium. Léon Degrelle and the Rexist movement* (New Haven – London 1993) a dále též knihy Jacquese Willequeta a Eddy de Bruyne (viz Seznam použité literatury – s. 55-56). Jakkoli jsem byl seznámen s problémy, jimž musel kolega Havlík čelit při snaze získat relevantní literaturu prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby, přesto soudím, že tři knihy a jen několik článků jsou coby základ pro bakalářskou práci přeci jen poněkud málo (několik ostatních publikací uvedených v bibliografii – např. stručné dějiny Belgie či Dějiny Německa – hrálo spíše referenční úlohu). Naopak pozitivně hodnotím výbornou stylistickou úroveň práce, jakož i autorovy střízlivé a vyvážené soudy, jimiž promyšleně hodnotí aktivity Rexu v jednotlivých fázích jeho vývoje a kontextualizuje je s dobovými trendy a tendencemi nejen v Belgii, ale – zejména v předválečné době – i v dalších evropských zemích. Autorovy závěry považuji za střízlivé a vyvážené, když vycházejí z kvalitně prováděné analýzy historických procesů.

Moje dvě hlavní výtky se týkají názvů: Předně si neodpustím poznámku, že bych od studenta IMS FSV UK očekával, že si za tři roky studia zjistí, jak se vlastně jmenuje jeho domovský institut (určitě ne Institut mezinárodních vztahů – s. 3). Druhá výhrada je pak nepochybně závažnější: Bakalářská práce Josefa Havlíka se meritorně nevěnuje kolaboraci v Belgii za nacistické okupace, nýbrž pouze jedné její výseči, tj. kolaboraci hnutí Rex. Název práce tudíž implikuje mnohem širší tematický záběr, než jaký je její obsah. Autor samozřejmě v Úvodu deklaruje, na co přesně se jeho práce zaměřuje a proč se rozhodl své téma omezit. Pak to ovšem měl reflektovat i tomu odpovídající titul, jenž měl být pojatý jako *case study*

belgické kolaborace. Příliš mě v této souvislosti nepřesvědčil ani argument, proč nesrovnávat kolaboraci ve vlámské a valonské části Belgie („Komparativní přístup ke kolaboraci v obou částech Belgie je obtížný mj. proto, že vývoj ve Vlámsku a Valonsku od sebe lze těžko oddělit, a kolísavé úspěchy různých kolaborantských hnutí v obou částech země často úzce souvisely se změnami v konkurenčních uskupeních.“ – s. 7). Je patrné, že hlavním důvodem ke zúžení tématu byl především časový pres, do něhož se autor dostal, byť zčásti ne vlastní vinou, a rovněž větší náročnost takové komparace.

I přes vznesené výhrady doporučuji bakalářskou práci Josefa Havlíka k obhajobě, přičemž se domnívám, že odpovídající hodnocení by se mělo pohybovat zhruba mezi stupni *velmi dobře* a snad i *výborně* – v závislosti na autorově výkonu při obhajobě.

V Praze dne 9. 6. 2007

